Mai mult decât atât, constatarea acestui caracter înlesneşte înţelegerii româneşti să urce de la întâmplările acestei lumi la făcătorul a toate, „încercarea” nefiind, pentru el, iscodirea practică a posibilului în perspectiva intereselor fiinţei particulare, ci desluşirea intenţiilor făcătorului faţă de această fiinţă.

E aci, cum spuneam, o orientare dispărută treptat din metafizica actualistă a Apusului, pe măsura triumfului ştiinţei experimentale, ce a consacrat acolo triumful lui *„homo faber”*.

2. Tăgăduirea fiinţei. Opoziţie şi limitare

Ne apropiem acum de un punct hotărâtor în lămurirea celor spuse până aci, şi anume, de ideea de negaţie.

Românul, ştie oricine îl cunoaşte, este un opozant înnăscut. Orişice lucru i-ai propune, tendinţa lui iniţială, ispita gândului lui este să se împotrivească. Lucru curios, opoziţia lui nu desfiinţează însă ce neagă, ci creează, alături de ce tăgăduieşte, o realitate care îmbogăţeşte, în loc să pustiască.

De ce este spiritul românului negativ? De ce nu este negaţia lui eficace?